

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 7 kwietnia 2025 r.

Poz. 3209

UCHWAŁA NR 6/404/2025

KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W POZNANIU

z dnia 26 marca 2025 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu:

stwierdza nieważność

uchwały Nr X/91/2025 Rady Gminy Kleszczewo z dnia 26 lutego 2025 r. zmieniającej uchwałę w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania, w części obejmującej:

- § 1 pkt 2,
- załącznik nr 2,

z powodu naruszenia przepisów wskazanych w uzasadnieniu do uchwały.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 3 marca 2025 r. Rada Gminy Kleszczewo powołując się na art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych dokonała zmiany uchwały Nr XXXVIII/311/2018 Rady Gminy Kleszczewo z dnia 31 stycznia 2018 r. w ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania.

Na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu zawiadomiła Przedstawicieli Gminy o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do badanej uchwały, wyznaczając termin jej rozpatrzenia na dzień 26 marca 2025 r.

Rozpatrując sprawę na posiedzeniu w ww. dniu Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należą sprawy edukacji publicznej. Zadaniem oświatowym gminy jest, jak stanowi art. 11 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.), zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 32 ust. 2, a także w szkołach, o których mowa w art. 8 ust. 15.

Zadania oświatowe jednostek samorządu terytorialnego w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej, stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 754, z późn. zm.) są finansowane na zasadach określonych w tej ustawie oraz w ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572, z późn. zm.).

W myśl art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32, oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, uczniów objętych branżowym szkoleniem zawodowym lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 34 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji.

Działając w oparciu o dyspozycję zawartą w wyżej wymienionym przepisie, Rada Gminy Kleszczewo podjęła uchwałę Nr XXXVIII/311/2018 z dnia 31 stycznia 2018 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych podmiotów oświatowych oraz trybu przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystywania.

Badana uchwała jest uchwałą zmieniającą uchwałę Nr XXXVIII/311/2018 Rady Gminy Kleszczewo z dnia 31 stycznia 2018 r.

W § 1 badanej uchwały Rada Gminy postanowiła o zmianie załączników nr 1, 2 oraz 4 nadając im odpowiednio brzmienie załącznika nr 1, 2 oraz 3 do niniejszej uchwały.

Analiza załącznika nr 2 do badanej uchwały wykazała, że tabela zamieszczona w części A ww. załącznika pn. „*Informacja o faktycznej liczbie wychowanków w miesiącu roku dla przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, w tym prowadzonych wczesne wspomaganie rozwoju*” dotycząca Informacji o wychowankach posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego zawiera następujące dane: imię i nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania. W kolejnych kolumnach tabel wskazano na konieczność określenia rodzaju niepełnosprawności, a w przypadku dzieci z niepełnosprawnością sprzężoną, z autyzmem w tym z zespołem Aspergera dodatkowo zaliczenia dziecka do oddziałów specjalnych, integracyjnych lub ogólnodostępnych. Dla dzieci uczęszczających do oddziałów ogólnodostępnych konieczne jest dodatkowo określenie ilości godzin udzielonego wsparcia w przedziałach: powyżej 0 godz. do 2 godz. wsparcia, powyżej 2 godz. do 5 godz. wsparcia, powyżej 5 godz. do 10 godz. wsparcia, powyżej 10 godz. wsparcia.

W ocenie Kolegium Izby, wskazane wymagania dotyczące podania w informacji rodzaju niepełnosprawności danego dziecka nie mieszczą się w granicach delegacji ustawowej udzielonej organowi stanowiącemu j.s.t., na podstawie art. 38 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Przepis ten nie zawiera upoważnienia do pozyskiwania szczegółowych danych osobowych imiennie wskazanych uczniów niepełnosprawnych, w tym danych dotyczących rodzaju niepełnosprawności. Z przepisu tego wynika kompetencja dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do ustalenia terminu przekazywania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w art. 34 ust. 2 tej ustawy.

Kolegium Izby wskazuje, że dane dotyczące rodzaju niepełnosprawności imiennie wskazanych uczniów mają charakter danych wrażliwych i podlegają szczególnym obostrzeniom w zakresie ich przetwarzania.

Przepis art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) - dalej RODO - określa zasady dotyczące przetwarzania danych osobowych, które z punktu widzenia ochrony danych stanowią fundament w zakresie prawidłowości ich przetwarzania. Powyższy przepis art. 5 ust. 1 RODO wprowadza osiem zasad przetwarzania danych osobowych, zawartych w sześciu punktach:

- 1) zasadę legalności, rzetelności i przejrzystości przetwarzania (zgodności z prawem);

- 2) zasadę celowości (ograniczenia celu);
- 3) zasadę minimalizacji danych (adekwatności, proporcjonalności);
- 4) zasadę prawidłowości (poprawności);
- 5) zasadę ograniczenia czasowego (czasowości),
- 6) zasadę odpowiedniego bezpieczeństwa (integralności i poufności danych).

Zgodnie z RODO zasada celowości, zwana również zasadą związania celem oznacza, że zbieranie danych osobowych powinno być dokonywane dla oznaczonych, zgodnych z prawem celów i niepoddawane dalszemu przetwarzaniu niezgodnemu z tymi celami. Oznacza to m.in., że organ stanowiący podejmując uchwałę w przedmiotowej sprawie musi brać pod uwagę cel, do którego chciałby wykorzystywać dane. Nie można określać celu przetwarzania danych w sposób ogólnikowy. Byłoby to sprzeczne zarówno z zasadą celowości (konkretności), jak i z zasadą rzetelności. Przetwarzanie danych w celach nieokreślonych lub określonych tak nieprecyzyjnie, że są nieograniczone lub niejasne powoduje, że przetwarzanie nie jest zgodne z prawem.

Zgodnie zaś z (art. 5 ust. 1 lit. c RODO) - zasadą minimalizacji dane powinny być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane. Organ stanowiący powinien wskazać we wzorze wniosku (w innych załącznikach do uchwały) tylko takiego rodzaju dane i tylko o takiej treści, które są niezbędne ze względu na cel zbierania danych.

Organ stanowiący ma obowiązek dokonania w tym względzie oceny i analizy czy dane osobowe zawarte we wniosku (w innych załącznikach) nie są nadmierne oraz czy ich przetwarzanie we wskazanym zakresie jest niezbędne dla osiągnięcia celu i nie będzie sprzeczne z RODO.

Dane dotyczące zdrowia stanowią szczególną kategorię danych osobowych (dane osobowe wrażliwe), a przetwarzanie tych danych dopuszczalne jest wyłącznie w przypadkach wymienionych w art. 9 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U.UE.L 119/1) - ogólne rozporządzenie o ochronie danych (RODO). Zgodnie ze wskazanym przepisem przetwarzanie danych osobowych wrażliwych jest dopuszczalne m.in. wówczas, jeżeli:

a) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązków i wykonywania szczególnych praw przez administratora lub osobę, której dane dotyczą, w dziedzinie prawa pracy, zabezpieczenia społecznego i ochrony socjalnej, o ile jest to dozwolone prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, lub porozumieniem zbiorowym na mocy prawa państwa członkowskiego przewidującymi odpowiednie zabezpieczenia praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą;

b) przetwarzanie jest niezbędne ze względów związanych z ważnym interesem publicznym, na podstawie prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego, które są proporcjonalne do wyznaczonego celu, nie naruszają istoty prawa do ochrony danych i przewidują odpowiednie i konkretne środki ochrony praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą.

Z powyżej wymienionych przypadków wynika, że przetwarzanie danych szczególnych kategorii dopuszczalne jest wówczas, jeśli przepis prawa przewiduje możliwość przetwarzania przez dany podmiot określonej kategorii danych wrażliwych.

W ocenie Kolegium Izby - zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. b (zasadą celowości) i lit. c (zasadą minimalizacji danych) RODO - art. 38 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych nie przyznaje organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego kompetencji do przetwarzania danych osobowych dotyczących zdrowia ucznia.

Obowiązki, które jednostka samorządu terytorialnego może nałożyć na podmioty zobowiązane do złożenia informacji miesięcznej o liczbie uczniów muszą pozostawać w odpowiedniej proporcji do założonego celu i nie mogą stać w sprzeczności z innymi prawami.

W wyroku z dnia 8 maja 2013 r. wydanym w sprawie o sygnaturze akt II GSK 299/12 Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że przepis ustawy ustanawiający upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego podlega ścisłej wykładni językowej i nie może prowadzić do objęcia zakresem upoważnienia materii w nim niewymienionych w drodze wykładni celowościowej.

Organ samorządu terytorialnego wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Nie jest upoważniony ani do regulowania tego, co zostało już ustawowo uregulowane, ani też do wychodzenia poza zakres upoważnienia ustawowego. Powyższe stanowisko odzwierciedla także wyrok WSA w Poznaniu z dnia 28 października 2015 r. sygn. akt I SA/Po 1305/15.

Mając powyższe na uwadze Kolegium Izby postanowiło jak w sentencji.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu
Grażyna Wróblewska
/-/ z up. Aldona Pruska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.